

AVOCATUL POPORULUI



Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,
Avocatul Poporului

Renate Weber



Raport

privind vizita desfășurată la Complexul de locuințe maxim protejate pentru persoana adultă cu dizabilități nr. 1 Vaslui, județul Vaslui

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea imputernicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, precum și conform Planului de vizite aprobat pentru anul 2024, la data de 04.12.2024 a fost efectuată o vizită la Complexul de locuințe protejate pentru persoana adultă cu dizabilități nr. 1 Vaslui, județul Vaslui.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna [redacted] și domnul [redacted], consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, domnul [redacted], consilier al Centrului Zonal Alba al instituției Avocatul Poporului, precum și doamna [redacted], reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația "TREBUIE" Bacău.

Vizita a avut următoarele obiective: consolidarea protecției beneficiarilor împotriva pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea condițiilor de cazare, asigurarea asistenței pentru sănătate, asistența socială, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

La începutul vizitei, reprezentanții MNP au prezentat conducătorului complexului temeiul legal în baza căruia se va desfășura vizita, etapele desfășurării acesteia, modalitatea de întocmire a Raportului de vizită, emiterea recomandărilor, precum și obligațiile instituției vizitate, potrivit prevederilor Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

Pe parcursul vizitei, personalul complexului a dat dovadă de solitudine, a acordat sprijinul necesar pentru exercitarea atribuțiilor MNP, fiind cooperant cu membrii echipei de vizitare.

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.

Locuința protejată este serviciul social care asigură găzduire și realizează activități corespunzătoare nevoilor individuale specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități, pe perioadă determinată, în vederea pregătirii pentru viață independentă.

Beneficiarii sunt persoane adulte cu dizabilități pentru care certificatele/deciziile de încadrare în grad de handicap sunt în termen de valabilitate.

Locuința protejată poate funcționa în două forme:

Locuința maxim protejată (LMP), unde se asigură beneficiarilor servicii 24 din 24 ore, în vederea dezvoltării deprinderilor de viață independentă și locuința minim protejată (LmP) care asigură beneficiarilor condiții pentru viață minim asistată, cu sprijin și asistență planificată din partea furnizorului de servicii sociale, în vederea consolidării deprinderilor necesare pentru viață independentă; beneficiarii sunt angajați în muncă, cu excepția celor pentru care a fost stabilită capacitatea de muncă pierdută, iar serviciile de care au nevoie sunt acordate de centrul de zi sau de alte servicii din comunitate.

Complexul de locuințe maxim protejate nr. 1 Vaslui este un serviciu pentru protecția persoanelor adulte cu dizabilități, de tip rezidențial, organizat și administrat de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, furnizor de servicii sociale acreditat conform Certificatului de acreditare seria AF, nr. 003477 eliberat la data de 28.08.2017, pe perioadă nedeterminată. Complexul este format din patru locuințe maxim protejate, situate în următoarele localități din județul Vaslui: Ștefan cel Mare, Deleni, Chițoc-Lipovăț și Codăești. Complexul dezvoltă prin intermediul locuințelor maxim protejate servicii alternative pentru adulți încadrați în categoria persoanelor cu handicap neuropsihic, care au abilități ridicate de viață independentă, în vederea integrării în comunitate.

Misiunea acestor servicii sociale este de a asigura găzduire și de a realiza, cu specialiștii Echipei Mobile pentru persoane adulte cu dizabilități, activități corespunzătoare nevoilor individuale specifice persoanelor adulte cu dizabilități, pe perioadă determinată, în vederea pregătirii pentru viață independentă.

Unitățile funcționează cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale și de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale altor acte normative secundare aplicabile domeniului.

Standardul minim de calitate aplicabil este Ordinul nr. 82/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate persoanelor adulte cu dizabilități din sistemul de protecție specială, Anexa 2.

Cadrul legal de înființare, organizare și funcționare era precizat în Regulamentele de Organizare și Funcționare (R.O.F.) ale locuințelor protejate, fiind aprobat prin Hotărâri ale Consiliului Județean Vaslui.

La data efectuării vizitei erau elaborate proceduri de lucru, în conformitate cu legislația în vigoare, acestea fiind cunoscute de către personalul de specialitate. De asemenea, erau elaborate Ghidul beneficiarului și Carta beneficiarului, aceste documente fiind accesibile, prin afișarea în camera de activități comune. Din informațiile furnizate de către personalul complexului, a reieșit că se realizau informări cu privire la drepturile și obligațiile beneficiarilor, majoritatea tinerilor cunoscând drepturile, obligațiile, precum și modul de aplicare a acestora în practică.

Complexul de locuințe maxim protejate nr. 1 Vaslui îndeplinea următoarele atribuții:

- asigură cazarea, hrana, cazarmamentul, echipamentul și condițiile igienico-sanitare necesare beneficiarilor;
- asigură, după caz, supravegherea stării de sănătate, asistență medicală, recuperare, îngrijire și supraveghere permanentă a beneficiarilor;
- asigură paza și securitatea beneficiarilor;
- asigură beneficiarilor protecție și asistență în cunoașterea și exercitarea drepturilor lor;
- asigură accesul beneficiarilor la educație, informare, cultură;
- asigură educația informală și nonformală a beneficiarilor, în vederea asimilării cunoștințelor și a deprinderilor necesare integrării sociale;
- asigură socializarea beneficiarilor, dezvoltarea relațiilor cu comunitatea;
- contribuie la realizarea obiectivelor cuprinse în planul individualizat de intervenție;
- asigură posibilități de petrecere a timpului liber.

La data efectuării vizitei, locuințele maxim protejate erau în procedura de obținere a licențelor de funcționare și dețineau avizele sanitare și sanitar-veterinare prevăzute de lege. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile legale pentru finalizarea procedurii de licențiere.**

Recrutarea și angajarea personalului era asigurată de către D.G.A.S.P.C. Vaslui, personalul angajat fiind calificat corespunzător pentru a îndeplini funcțiile în cadrul complexului, conform legislației în vigoare și prevederilor standardelor minime obligatorii.

Structura organizatorică, numărul de posturi și categoriile de personal ale Complexului, conform statului de funcții al D.G.A.S.P.C. Vaslui, aprobat prin Hotărârea nr. 109/2024 a Consiliului Județean Vaslui, era formată din 27 de posturi, astfel: 1 șef centru, 1 coordonator personal de specialitate, 4 terapeuți ocupaționali, 13 lucrători sociali, 1 pedagog recuperare și 7 infirmieri. Din informațiile furnizate de către personalul complexului, a reieșit că din cele 27 de posturi erau vacante 8 posturi (3 terapeuți ocupaționali și 5 lucrători sociali). Drept urmare, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsuri pentru asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante, având în vedere că la data efectuării vizitei erau vacante 8 posturi (3 terapeuți ocupaționali și 5 lucrători sociali).**

Conform informațiilor primite de la conducerea complexului, personalul unității avea fișe de aptitudine profesională avizate de medicul de medicina muncii pentru anul în curs.

Conform Planului de instruire a personalului, pe parcursul anului 2024 avuseseră loc instruirii pe diverse teme, inclusiv standardele specifice minime obligatorii de calitate pentru servicii sociale, protecția beneficiarilor împotriva neglijării, exploatării, violenței și abuzului, diverse proceduri și reguli interne aplicabile.

Funcționarea complexului era asigurată cu resurse acordate de la bugetul statului, prin intermediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui. În condițiile legii și ale Regulamentului intern al D.G.A.S.P.C. Vaslui, Complexul de locuințe protejate poate beneficia de donații, sponsorizări și alte forme private de contribuții bănești și bunuri materiale.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților zilnice, acestea au fost apreciate de personalul unității ca fiind suficiente desfășurării corespunzătoare a activității complexului.

Beneficiarii locuințelor protejate erau persoane cu dizabilități, cu vârsta peste 18 ani, încadrate într-un grad de handicap, instituționalizate în baza unei Deciziei de admitere, emisă de către Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Vaslui.

La data efectuării vizitei, în fiecare dintre cele 3 locuințe protejate se aflau câte 6 de beneficiari, cu vârste cuprinse între 22 și 51 ani, astfel: Locuința protejată Chițoc Lipovăț - 3 bărbați și 3 femei, Locuința protejată Deleni - 6 femei, Locuința protejată Ștefan cel Mare - 2 bărbați și 4 femei). Din punct de vedere al încadrării în grad de handicap, situația beneficiarilor era următoarea: 16 erau încadrați cu handicap accentuat și 3 beneficiari cu handicap mediu, respectiv 12 cu handicap mental, 3 cu handicap psihic, 2 cu handicap asociat și 1 cu handicap somatic.

Admiterea în cadrul complexului de servicii sociale se realiza în baza instituirii măsurii de protecție specială în serviciul de tip rezidențial, dispusă, în condițiile legii, de către Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Vaslui.

În ceea ce privește activitățile de instruire cu beneficiarii, conform Registrului privind informarea/instruirea și consilierea beneficiarilor, fuseseră derulate informări pe teme cum ar fi: drepturi și obligații, igiena personală, educație pentru sănătate, reguli de comportament, dreptul de a face propuneri și sugestii, prevenția Bolii Lyme, educația/pregătirea pentru muncă etc.

Pentru fiecare rezident era întocmit un dosar, denumit dosarul personal al beneficiarului. După analiza unor astfel de dosare, membrii echipei de vizitare au reținut că acestea erau conforme și complete, conțineau documentele obligatorii, conform legislației în domeniu.

Locuința Maxim Protejată Ștefan cel Mare era amplasată în comunitate și avea acces la mijloacele de transport în comun.

Locuința se compunea din 3 dormitoare cu câte 2 paturi, 1 cameră de socializare, o zonă de bucătărie, 2 băi (dintre care 1 doar cu duș și chiuvetă, iar 1 cu chiuvetă, oglindă, vas wc și duș); holuri, spațiu de depozitare. Fiecare dormitor asigura o suprafață de cel puțin 6 mp/beneficiar, la stabilirea colegului de cameră fiecare rezident exprimându-și acordul. Mobilierul din dormitoare, era compus din paturi, dulapuri, noptiere, masă cu scaune. De asemenea dormitoarele erau dotate și cu televizor, fiind personalizate cu jucării, fotografii sau obiecte decorative realizate de către beneficiari. Lenjeria de pat era curată și în stare bună, fiind schimbată ori de câte ori era nevoie. Pe ușile dormitoarelor erau aplicate marcajele referitoare la gradul de autonomie al persoanei, în caz de situație de risc, conform planului de apărare împotriva incendiilor.

Camera de socializare era dotată cu mobilier adecvat pentru efectuarea activităților de grup a beneficiarilor (masă și scaune, comode și rafturi, fotolii și canapea etc.), precum și pentru servirea mesei.

În zona de bucătărie se găsea mobilier pentru veselă și aparatură specifică aragaz, hotă, cuptor, chiuvetă frigider și congelatoare. Spațiile locuințelor protejate erau curate, igienizate, iluminate suficient natural și artificial, dotate cu echipamente de încălzire pentru confortul termic.

Cele 2 grupuri sanitare erau dotate corespunzător cu vas de toaletă cu capac, chiuveță, duș, instalații de apă caldă și rece, hârtie igienică și săpun. De asemenea, materialele igienico-sanitare necesare în vederea satisfacerii nevoilor proprii ale beneficiarilor erau depozitate corespunzător, rezidenții știind să le folosească la nevoie.

Membrii echipei de vizitare au observat că hainele beneficiarilor erau personalizate în funcție de sex și vârstă, suficiente, bine întreținute, curate și adecvate sezonului. Din discuțiile cu beneficiarii a reieșit că își alegeau hainele în funcție de preferințe.

Curtea exterioară era amenajată cu bănci, alei și spațiu verde, precum și o mică livadă.

Referitor la furnizarea hranei, a reieșit că se asigura o alimentație corespunzătoare din punct de vedere cantitativ și calitativ, ținând cont de vârstă, de nevoile acestora și de preferințe.

Membrii echipei de vizitare au reținut că locuința era dotată cu centrală proprie, iar sistemul de alimentare cu apă furnizează apă rece și caldă pentru uz menajer și apă potabilă în cantitatea necesară și de o calitate care să respecte standardele în vigoare, astfel încât să nu afecteze starea de sănătate.

De asemenea starea de igienă era corespunzătoare, singurele mirosuri fiind simțite în bucătărie, provenind de la mâncarea pregătită. **Cu privire la acest aspect membrii echipei de vizitare au apreciat modul de păstrare a curățeniei în toate spațiile vizitate și consideră că este oportună continuarea igienizării spațiilor de cazare și pregătire a hranei, precum și încurajarea participării și îndrumarea beneficiarilor în activități de igienizare și autogospodărire etc.**

În urma vizitării locuinței, membrii echipei de vizitare au reținut că beneficiarii erau implicați în diverse activități de întreținere a spațiului de locuit și a spațiului verde, precum și la pregătirea hranei. Totodată s-a observat implicarea activă a personalului în rezolvarea problemelor beneficiarilor centrului, atât ale celor ce țin de ordin administrativ-organizatoric, cât și ale celor ce implică o componentă afectivă.

Locuințele Maxim Protejate Deleni și Codăești erau amplasate în comunitate și aveau acces la mijloacele de transport în comun.

Locuințele aveau capacități de 6 persoane, fiind compuse din 3 dormitoare cu câte 2 paturi, 1 cameră de socializare, o zonă de bucătărie, 2 băi, holuri, spații de depozitare.

Dormitoarele asigurau o suprafață de cel puțin 6 mp/beneficiar, iar mobilierul era compus din paturi, dulapuri, noptiere, masă cu scaune, televizor. Lenjeria de pat era curată și în stare bună, iar spațiile erau personalizate cu diverse obiecte confecționate de către beneficiari. Pe ușile dormitoarelor erau aplicate marcajele referitoare la gradul de autonomie al persoanei, în caz de situație de risc, conform planului de apărare împotriva incendiilor. **Membrii echipei de vizitare au reținut că unele saltele nu aveau mărimea potrivită în raport cu patul (erau mai mici decât patul), astfel că este necesar să se facă demersuri pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare de odihnă și relaxare, prin achiziționarea de saltele sau mobilier adecvat.**

Camerele de socializare erau spațioase și luminoase, fiind dotate cu mobilier potrivit pentru efectuarea activităților de grup și pentru servirea mesei. Spațiile interioare degajau o atmosferă familială.

Bucătăriile erau dotate cu mobilier pentru veselă și aparatură specifică: aragaz, hotă, cuptor cu microunde, chiuvetă frigidere și congelatoare, mașină de spălat rufe. Spațiile erau curate, igienizate, iluminate suficient natural și artificial, dotate cu echipamente de încălzire pentru confortul termic. Referitor la furnizarea hranei, a reieșit că se asigura o alimentație corespunzătoare din punct de vedere cantitativ și calitativ, ținând cont de vârstă, de nevoile acestora și de preferințe. Totodată, se promovează un stil de viață sănătos, astfel încât beneficiarii să înțeleagă importanța obiceiurilor culinare corecte (de exemplu, a nu mânca excesiv pâine, cartofi prăjiți, alimente semi-preparate sau procesate și dulciuri) și a hrănirii conform unui program. Membrii echipei de vizitare au observat prezența în bucătărie sau în camerele de socializare a fructelor, din informațiile primite de la beneficiari reieșind că se încurajează consumul de fructe și de deserturi preparate.

Fiecare locuință avea 2 grupuri sanitare, dotate corespunzător cu vas de toaletă cu capac, chiuvetă, duș, instalații de apă caldă și rece, hârtie igienică și săpun. Membrii echipei de vizitare au observat că materialele igienico-sanitare erau suficiente și depozitate corespunzător.

Totodată, hainele beneficiarilor erau personalizate în funcție de sex și vârstă, suficiente, curate și adecvate sezonului.

Curțile exterioare erau amenajate cu bănci, alei și mici spații verzi.

Locuința Maxim Protejată Chițoc Lipovăț era amplasată în comunitate, însă **la marginea pășunii comunale, fără a avea acces la drumuri și la mijloace de transport în comun. Accesul la locuință se realiza direct prin pășune, pe teren accidentat, care putea deveni imposibil de parcurs în perioadele cu vreme nefavorabilă (ploaie, ninsoare, îngheț etc.). Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se analizeze posibilitatea realizării unui acces la Locuința Maxim Protejată Chițoc Lipovăț (prin comunicarea și colaborarea referitoare la nevoile beneficiarilor cu serviciul public de asistență socială de la nivelul autorităților publice locale și județene), astfel încât să poată fi asigurate beneficiarilor serviciile sociale, în mod corespunzător.**

Locuința era formată din 3 dormitoare cu câte 2 paturi, 1 cameră de socializare, o zonă de bucătărie, 2 băi (dintre care 1 doar cu duș și chiuvetă, iar 1 cu chiuvetă, oglindă, vas wc și duș), holuri, spațiu de depozitare. Dormitoarele asigurau o suprafață de cel puțin 6 mp/beneficiar, având mobilierul compus din paturi, dulapuri, noptiere, masă cu scaune. Lenjeria de pat era curată și în stare bună, însă **temperatura din camere era scăzută, căldura fiind asigurată prin intermediul unor convectoare electrice.** Pe ușile dormitoarelor erau aplicate marcajele referitoare la gradul de autonomie al persoanei, în caz de situație de risc, conform planului de apărare împotriva incendiilor.

Camera de socializare era dotată cu masă și scaune pentru efectuarea activităților de grup a beneficiarilor, precum și cu fotolii și canapea.

În zona de bucătărie se găsea mobilier pentru veselă și aparatură specifică aragaz, hotă, cuptor, chiuvetă, frigidere și congelatoare. Spațiile locuințelor protejate erau curate, igienizate, iluminate suficient natural și artificial.

Grupurile sanitare erau curate, dotate cu vas de toaletă cu capac, chiuvetă, duș, instalații de apă caldă și rece, hârtie igienică și săpun.

Membrii echipei de vizitare au observat că hainele beneficiarilor erau personalizate în funcție de sex și vârstă, suficiente, bine întreținute, curate și adecvate sezonului.

Curtea exterioară era spațioasă, amenajată cu foișor, bănci, alei și spațiu verde, precum și o mică livadă și grădină.

Referitor la furnizarea hranei, a reieșit că se asigura o alimentație corespunzătoare din punct de vedere cantitativ și calitativ, ținând cont de vârstă, de nevoile beneficiarilor și de preferințele lor.

Cu privire la asistența medicală la nivelul Centrului, membrii echipei de vizitare au reținut că profilaxia generală și consulturile, în cazul afecțiunilor intercurente, erau asigurate de către medicii de familie pe lista cărora erau înscriși beneficiarii din cele 3 locuințe protejate. Consultațiile medicale, în alte specialități (neurologie, psihiatrie, medicină internă, cardiologie, etc.) erau asigurate, în baza unui bilet de trimitere, eliberat de medicul de familie, prin prezentarea beneficiarilor la ambulatoriile de specialitate din rețeaua publică a sistemului de sănătate. În cazul urgențelor medicale, personalul de serviciu solicita serviciul 112, acordând primul ajutor până la sosirea ambulanței.

Continuitatea furnizării asistenței medicale a beneficiarilor era asigurată de către asistentul medical din echipa mobilă din cadrul Complexului de locuințe protejate pentru persoane adulte cu dizabilități și de personalul de îngrijire al celor 3 locuințe protejate. Medicația beneficiarilor era păstrată în dulapuri închise cu cheie.

Activitatea medicală la nivelul celor 3 locuințe protejate era consemnată în fișa de monitorizare a stării de sănătate a beneficiarilor (care conținea evidența tratamentelor, internărilor, imunizărilor, recomandările medicilor specialiști pentru medicația administrată), **în condicile de prescripții medicamente și materiale sanitare, în registrul medicație beneficiari care însă nu respectau elementele specifice privind forma și conținutul unui registru: înregistrare în registru unic, numerotare, șnuruire. Membrii echipei de vizitare consideră necesar să se completeze aceste registre în conformitate cu normele legale.**

În anul 2024 a fost un deces al unei beneficiare din locuința protejată Chițoc-Lipovăț, cu antecedente cardio-respiratorii, internată în secția de Pneumologie a Spitalului Municipal de Urgență Bârlad.

Servirea mesei de către beneficiari se făcea în **living**, care era dotat cu mese și scaune. Hrana zilnică a beneficiarilor se prepara în zona de bucătărie la nivelul fiecărei locuințe protejate, de către personalul de serviciu, fiind implicați în această activitate și beneficiarii.

Probele alimentare erau recoltate în recipiente sterilizate, cu capac, etichetate cu felul preparatului, data și ora recoltării, fiind păstrate în frigider, prevăzut cu termometru și grafic de temperatură. **La 2 din cele 3 locuințe protejate (cea din Chițoc și Deleni) o parte din termometre de la nivelul frigiderelor arătau o temperatură crescută peste valoarea normală 12° C, sau termometru spart și nefuncțional, sau la nivelul unui congelator absența acestuia. Se recomandă remedierea acestor situații și monitorizarea atentă a temperaturii de la nivelul tuturor utilajelor frigorifice, înregistrarea acesteia în graficele de control a temperaturii și menținerea acesteia în limitele legale pentru prevenirea alterării alimentelor depozitate.**

Meniurile se alcătuiau săptămânal, fiind variate de la o zi la alta, ținându-se cont și de preferințele beneficiarilor. Din discuțiile cu aceștia, beneficiarii au apreciat calitatea și cantitatea hranei pe care o primesc.

În ziua efectuării vizitei, **meniul din locuința protejată Chițoc - Lipovăț** era următorul: **dimineața** - pâine, ruladă vânătorească, ceai; **prânz** – borș de legume, tocăniță de cartofi, pâine; **cină** – salată orientală, pâine, iar pentru **gustarea** de la ora 10 portocale, clementine și pentru cea de la ora 16 biscuiți cu cremă. **În locuința protejată Deleni** meniul era următorul: **dimineața** – parizer, ceai, pâine; **prânz** – ciorbă fasole, aripioare cu sos; **cină** – legume mexicane cu piept de pui, iar ca **supliment** - gogoși. **În locuința protejată Ștefan cel Mare** meniul era următorul: **dimineața** - pâine, ceai parizer, margarină; **prânz** – pâine supă cu găluște, piure cu șnițel de pui; **cină** – omletă, iar pentru **gustarea** de la ora 10 - portocale și pentru cea de la ora 16 - chipsuri. Hrana era proaspătă, suficientă atât cantitativ cât și caloric, iar din punct de vedere organoleptic era corespunzătoare.

Referitor la activitatea de asistență socială din cadrul Complexului, aceasta era derulată de către un asistent social din cadrul Echipei mobile pentru persoane adulte cu dizabilități, structură din cadrul D.G.A.S.P.C. Vaslui, separată de Complexul de Locuințe Maxim Protejate nr. 1 Vaslui. Asistentul social desemnat pentru a desfășura activitatea în cadrul complexului îndeplinea condițiile de exercitare a profesiei prevăzute legea nr. 466/2004 privind Statutul asistentului social.

Potrivit documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare de către personalul Complexului și al Echipei mobile, activitatea asistentului social în cadrul complexului consta, în general, în: gestionarea dosarelor sociale ale beneficiarilor; evaluarea/reevaluarea situației/evoluției beneficiarilor alături de ceilalți membri ai echipei pluridisciplinare; completarea, implementarea și revizuirea Planurilor Personale de Viitor (PPV) ale beneficiarilor; întocmirea și gestionarea bazei de date cu privire la beneficiarii complexului; realizarea activităților de informare și consiliere socială; medierea relațiilor dintre beneficiari și familiile acestora; gestionarea relației cu instituții publice sau organizații private pentru soluționarea problemelor beneficiarilor prin întocmirea și transmiterea de adrese, apeluri telefonice, întâlniri față în față; organizarea unor activități cultural-educative, de socializare și de petrecere a timpului liber etc.

Astfel, din punct de vedere cantitativ, în perioada analizată (anul 2024 - până la data vizitei) asistentul social a efectuat următoarele activități circumscrise domeniului asistenței sociale pentru tinerii cu dizabilități care beneficiază de măsură de protecție specială în cadrul Complexului de Locuințe Maxim Protejate nr.1 Vaslui:

- a gestionat un număr de **26** de dosare sociale ale beneficiarilor;
- a participat, alături de membrii echipei pluridisciplinare și de personalul Locuinței Maxim Protejate, la evaluarea/reevaluarea beneficiarilor și a consemnat rezultatele evaluării în Fișa de evaluare – 27 evaluări;
- a participat alături de membrii echipei pluridisciplinare la completarea, implementarea și revizuirea unui număr de **27** de Planuri Personale de Viitor (PPV) ale beneficiarilor;
- a întocmit și gestionat baza de date privind cei **26** de beneficiari rezidenți în Locuințele Maxim Protejate;

- a realizat 6 activități de informare și consiliere socială/servicii de asistență socială ale beneficiarilor și a completat în Fișa beneficiarului datele cu privire la serviciile oferite – informări privind: „Violența și consecințele violenței”, „Realizarea igienei personale” „Definirea termenilor neglijare, exploatare, abuz și violență”, „Educația/pregătirea pentru muncă”, „Educația sexuală”, „Drepturile persoanelor cu dizabilități”.
- a realizat 18 consilieri sociale în vederea sprijinirii beneficiarilor în diverse situații: probleme de inadaptare, manifestări discomportamentale, neînțelegeri și tensiuni între beneficiari, consum de alcool, nerespectarea regulamentelor;
- a derulat activități de îmbunătățire a nivelului de educație/pregătirea pentru muncă a beneficiarilor prin conceperea unor fișe de lucru individuale și a completat Fișa beneficiarilor;
- a sprijinit beneficiarii în vederea implicării și participării active la viața socială și civică a comunității;
- a organizat și însoțit beneficiarii la un număr de 5 activități de socializare și de petrecere a timpului liber - “Hora Unirii” organizată în orașul Vaslui, vizită la Grădina Zoologică Bârlad, sejur la mare în stațiunea Costinești, participare la Bursa Locurilor de Muncă, organizată la AJOFM Vaslui, însoțirea beneficiarilor la interviuri de angajare;
- a sprijinit beneficiarii în menținerea legăturii cu familia;
- a întocmit un număr de 22 de adrese către administrațiile publice locale pentru realizarea reevaluării situației psiho-sociale a beneficiarilor în vederea unei posibile reintegrări în familie;
- a întocmit un număr de 7 adrese către Serviciul Public Comunitar Județean de Evidență a Persoanelor în vederea obținerii informațiilor privind date de stare civilă precum și domiciliul actual al membrilor familiilor beneficiarilor;
- a actualizat istoricul social pentru 16 beneficiari;
- a aplicat 11 chestionare de măsurare a gradului de satisfacție a beneficiarilor privind serviciile oferite în cadrul Complexului.

În timpul vizitei în locuințele maxim protejate au fost verificate registrele și regulamentele complexului, precum și unele dosare sociale, selectate aleatoriu. Erau întocmite toate registrele prevăzute de standardele minime de calitate obligatorii aplicabile complexului, dar unele dintre acestea erau întocmite sau completate defectuos. De exemplu, Registrul de evidență a cazurilor de neglijare, exploatare, violență și abuz, care nu era completat cu nicio situație, nu era datat, înregistrat și semnat de conducerea instituției. De asemenea, Registrul de evidență a ieșirilor beneficiarilor din Locuința Maxim Protejată era constituit doar din foi unite între ele, era avizat doar de șeful complexului, iar filele nu era numerotate. Registrul de evidență a vizitelor era în fapt un caiet, iar consemnările cu privire la vizite erau incomplete. Referitor la aceste aspecte, membrii echipei de vizitare apreciază că registrele existente la fiecare Locuință Maxim Protejată trebuie să respecte criteriile de întocmire, gestionare și completare prevăzute de legislația și de celelalte documente normative aplicabile complexului, astfel încât acestea să reflecte fără echivoc dinamica beneficiarilor și evenimentele/incidentele petrecute în cadrul locuinței.

Regulamentul intern (aprobat în 2023) necesita reactualizare/revizuire deoarece prevedea 8 locuri în fiecare locuință, deși la momentul vizitei capacitatea era de 6 beneficiari pe fiecare casă. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizită apreciază că toate regulamentele, programele, precum și celelalte documente trebuie să fie supuse actualizării, astfel încât acestea să reflecte în mod corect situația din complex.

În urma verificării unor dosare individuale ale beneficiarilor s-a concluzionat că acestea erau bine organizate, documentele cuprinse în acestea erau ordonate în baza unui Opis (Cuprins) și conțineau toate înscrisurile/documentele prevăzute de standardele minime obligatorii aplicabile complexului. De asemenea, documentele (de evaluare și monitorizare a situației beneficiarului) erau în termen de valabilitate, erau corect întocmite și conțineau informații relevante și particulare referitoare la fiecare beneficiar.

Referitor la activitățile de relaxare, petrecere a timpului liber, socializare, informare

Potrivit informațiilor furnizate de personalul locuințelor maxim protejate, unii dintre beneficiari citeau, iar cărțile le procurau prin împrumuturi de la bibliotecile locale, sau erau furnizate de angajați, din bibliotecile personale. Locuințele erau dotate cu televizoare conectate la rețelele locale de furnizare a serviciilor de televiziune prin cablu. De asemenea, locuințele aveau conectivitate la internet. În fiecare locuință exista un avizier unde erau afișate diverse documente de interes pentru beneficiari: codul drepturilor beneficiarilor, pliante referitoare la prevenirea îmbolnăvirilor și protejarea sănătății, programe periodice etc.

Beneficiarii erau implicați frecvent în activități de socializare, culturalizare și petrecere a timpului liber prin vizite la diverse obiective, participare la evenimente, excursii, tabere - participare la zilele culturale ale Municipiului Vaslui, participare la evenimentele organizate de către primăria comunei Deleni cu ocazia zilei comunei, vizită la sediile unor producători de preparate din carne și pâine din oraș, vizită la gradina zoologică Bârlad, participare la excursie în Nordul Moldovei la mănăstirea Petru Voda etc. Erau organizate activități și în interiorului centrului, cu ocazia zilelor de naștere ale beneficiarilor, sărbătorilor religioase sau diferitelor evenimente sărbătorite național sau local.

În ceea ce privește accesul beneficiarilor la activități moral-religioase, s-a constatat că aceștia frecventau bisericile din proximitatea locuinței, pentru a participa la slujbe religioase sau alte activități cecleziastice.

Legătura cu familiile naturale sau extinse ale beneficiarilor se realiza prin vizite sau prin convorbiri telefonice sau apeluri video, majoritatea beneficiarilor deținând telefoane mobile proprii, dar exista și posibilitatea efectuării sau primirii apelurilor prin intermediul telefoanelor fixe instalate în locuințe.

În fiecare locuință exista câte un Registru de sugestii și reclamații, necompletate, beneficiarii preferând să comunice direct cu personalul locuinței sau cu coordonatorul complexului.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Direcției Generale de Asistență și Protecția Copilului Vaslui să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Asigurarea fondurilor necesare defășurării în bune condiții a tuturor activităților din cadrul complexului prin achiziționarea de mobilier, aparatură sau alte obiecte, pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare.
2. Asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante, având în vedere că la data efectuării vizitei erau vacante 8 posturi (3 terapeuți ocupaționali și 5 lucrători sociali).
3. Analizarea posibilității realizării unui drum de acces la Locuința Maxim Protejată Chițoc Lipovăț (prin comunicarea și colaborarea referitoare la nevoile beneficiarilor cu serviciul public de asistență socială de la nivelul autorităților publice locale și județene), astfel încât să poată fi asigurate beneficiarilor serviciile sociale, în mod corespunzător.
4. Finalizarea procedurii de licențiere, având în vedere că, la data efectuării vizitei, locuințele erau în curs de a obține licențele de funcționare.

b) Conducerii Complexului de locuințe protejate nr. 1 Vaslui, județul Vaslui să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Efectuarea demersurilor pentru continuarea igienizării spațiilor de cazare și pregătire a hranei, prin igienizarea acestora, înlocuirea instalațiilor uzate, achiziționarea de mobilier și aparatură, igienizarea saltelelor etc.
2. Încurajarea participării și îndrumarea beneficiarilor în activități de igienizare și autogospodărire.
3. Refacerea, înregistrarea și completarea corespunzătoare a registrelor de evidență existente la nivelul fiecărei locuințe maxim protejate, astfel încât acestea să respecte prevederile normativelor aplicabile serviciului social.
4. Revizuirea Regulamentului intern, astfel încât acesta să reflecte modificările referitoare la capacitatea fiecărei locuințe maxim protejate.
5. Finalizarea procedurii de licențiere, având în vedere că, la data efectuării vizitei, locuințele erau în curs de a obține licențele de funcționare.